Nuorisoseurat

Nuorisoseurat

2/2022

Kesää kohti positiivisin fiiliksin

Huhtikuussa tuli kuluneeksi kaksi vuotta siitä, kun aloitin Suomen Nuorisoseurojen pääsihteerinä. Aloittaessani koko Uusimaa oli eristettynä muusta maasta koronapandemian vuoksi. Olimme kaikki kodeissamme etätöissä, ja lapsetkin olivat koulujen ja päiväkotien sulkemisen vuoksi kotona. Pelkäsimme tuntematonta uhkaa – pandemiaa, josta kukaan ei tiennyt juuri mitään, ja jonka ominaisuuksia tutkijat selvittivät kiireen vilkkaa.

Nyt kaksi vuotta tuon ajan jälkeen tuntuu jopa kummalliselta ajatella, että yksi maakunta oli eristettynä muusta maasta ja emme päässeet liikkumaan edes kesämökeillemme. Nyt kevääseen 2022 mennessä koronarokotteet ovat pelastaneet miljoonia ihmishenkiä, ja monet meistä ovat sairastaneet koronan lievin oirein. Olemme toivon mukaan päässeet yli pahimmista kokoontumisrajoituksista sekä muista viranomaistoimista koronan vuoksi. Tänä keväänä olemme päässeet jo suhteellisen vapaasti tapaamaan toisiamme sekä ennen kaikkea harrastamaan ja kokoontumaan isoihin tapahtumiin.

Nuoret ovat joutuneet luopumaan nuoruuden kokemuksistaan koronapandemian vuoksi. Kaksi vuotta rajoituksia on pitkä aika nuoren ihmisen elämässä. Toki se on sitä myös meillä vanhemmillekin, mutta nuorten kohdalla saatetaan puhua melkein koko yläasteen tai toisen asteen opintojen ajan kestäneestä etäkoulusta. Myös kouluun liittyvät hauskat siirtymäriitit kuten vanhojentanssit tai penkkarit joko siirtyivät tai peruuntuivat kokonaan. Myös harrastukset ovat olleet katkolla. Suomalaisten nuorten ahdistus on noussut koronan aikana, ja nyt meidän on tärkeää huolehtia, että se otetaan vakavasti.

Yhteiskunnassamme on ryhdytty puhumaan kolmoiskriisistä: ensin tuli huoli ilmastonmuutoksesta, sitten korona ja seuraavaksi Venäjän täysin aiheeton hyökkäyssota Ukrainaan. Varsinkin viimeisin näistä aiheuttaa valtavasti pelkoa, sillä nuoret ovat tutkitusti vanhempia ikäluokkia empaattisempia ja heidän oikeudenmukaisuudentunteensa on vanhempia ikäluokkia vahvempi. Ei siis ihme, että tuntuu siltä, että on elettävä tässä ja nyt. Tulevaisuus on vähintäänkin sumuisa, mutta toivon suhteen emme ole luovuttaneet.

Ensimmäinen oikea livetapahtuma, missä olen järjestössämme nyt vihdoinkin ollut mukana, oli kevään upea nuorisoteatterifestivaali Ramppikuume. Se järjestettiin Kankaanpäässä huhtikuun lopulla. Samalla juhlittiin tapahtuman 25-vuotista taivalta. En ole ehkä koskaan kokenut missään niin uskomattoman kannustavaa tunnelmaa, sillä nuoret osallistujat tsemppasivat toisiaan aivan valtavan paljon. Jokainen koki varmasti olevansa tärkeä osa tapahtumaa. Mieleeni tuli, että nyt on taas lupaa elää tavallista elämää.

Tässä verkkolehdessä pääsemme tutustumaan Ramppikuumeen lisäksi tunnelmiin lauantaina 7.5. järjestetystä Nuori Kulttuuri On Air -tapahtumasta, joka järjestettiin neljällä paikkakunnalla eli Rovaniemellä, Oulussa, Mikkelissä ja Tampereella yhtä aikaa, ja joka huipentui livelähetykseen lauantai-iltana. Myös pääkaupunkiseudun oli määrä olla mukana, mutta heidän tapahtumansa peruuntui viime metreillä kunta-alan lakosta johtuen. Pääsemme myös lukemaan lisää uusista strategisista kärkihankkeistamme, fiiliksiä maaliskuun lopussa järjestetystä kouluttajakoulutusviikonlopusta sekä päräyttävästä RääkkyLAN-pelitapahtumasta. Verkkolehdestä löytyy myös jo perinteeksi muodostunut Arvin ristikko, kuulumisia Rovaniemen H-kiltapäiviltä sekä juttua kulttuuriharrastamisen vaikutusten arvioinnista. Luvassa on siis tuhti lukupaketti tosi ajankohtaisista aiheista.

Vaikka ajat ovat vaikeat ja epävarmat, on yhteinen tekeminen sekä toivoa luova asia että yhteiskuntamme sopuisuutta lisäävä tekijä. Nyt yhteistyötä yli oman kuplan, yli sukupolvien sekä jokainen mukaan ottaen tarvitaan enemmän kuin koskaan!

Annina Laaksonen
Pääsihteeri, Suomen Nuorisoseurat

Tässä lehdessä

Kesää kohti positiivisin fiiliksin	2
Harrastuspolitiikan suurin askel vuosikymmeniin – saavuttaako harrastamisen Suomen malli tavoitteensa?	4
Strategiset kärkihankkeet vievät toimintaa uudelle tasolle	5
Tulirauta on tehnyt paluun Suomen Nuorisoseurojen uuteen logoon	7
H-Kilta on silta sukupolvien välillä	8
Mitä tarkoittaa olla nuorisoseuralainen?	9
Pähiästi kohti Tanssimyllyä	10
Pispalan Sottiisi vie Kottilan kuuliaistansseihin ja Rovaniemen markkinoille	11
Rovaniemellä on jälleen syyskuussa hetki pohjoiselle folkille	12
Nuorisoseurojen arvot arjessa – kokemuksia kouluttajien ja mentoreiden tapaamisesta	13
RAMPPIKUUMEEN juhlavuositapahtuma henki yhteisöllisyyttä	15
Esko-patsaan saanut Teatteri Lapua henkii positiivisuutta ja tulevaisuuden toivoa	16
Teatterilaivalla elämää nähnyttä sketsihuumoria ja tinkimätöntä taiteilijakuvausta	17
Uusi teatterin asiantuntijaverkosto palvelee kaikkia nuorisoseuralaisia	18
Harrastustoiminnassa on lupa onnistua ja iloita	19
RääkkyLANit kokoaa pelaajat Rasihoviin	20
Nuori Kulttuuri On Air näki historiansa ensimmäisen tapahtumapäivän lauantaina 7.5.2022	21
Kulttuurisen nuorisotyön tunnustuspalkinto Jorma Piispaselle	22
Uusi kysely tekee kulttuurin harrastamisen vaikutukset näkyviksi	23
Suomen Harrastajateatteriliitto tiedottaa 2/2022	24
Marja, Otto ja Satu ovat uusia kasvoja nuorisoseuroissa	25
Ristikko 2/2022	26

Tekijät

Päätoimittaja
Annina Laaksonen

Toimitussihteeri
Pia Matilainen

Toimituskunta
Hannu Ala-Sankola
Elina Kaakinen
Jaana Kari
Riina Kylmälahti
Ville Laitinen
Henna Liiri-Turunen
Joonas Pokkinen
Pasi Saarinen

Ulkoasu
Joni Sivonen

Kannen kuva
Elian Seppälä

Nuorisoseurat

Yhteisöjen tulevaisuutta rakentamassa.

Harrastuspolitiikan suurin askel vuosikymmeniin – saavuttaako harrastamisen Suomen malli tavoitteensa?

KUVA **SALLA MERIKUKKA**

Suomalainen harrastuspolitiikka on ottamassa vuosikymmeniin suurimman harppauksensa, kun hallitus esittää nuorisolakiin lisättäväksi harrastamisen Suomen mallia. Suomen mallin tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Tavoite mallista on kirjattu Marinin hallitusohjelmaan, ja se on yksi vaalikauden merkittävimmistä nuoriin liittyvistä lainsäädännöllisistä uudistuksista.

256 mallia, 256 erilaista tapaa järjestää

Opetus- ja kulttuuriministeriön haku lukuvuoden 2022–2023 Harrastamisen Suomen mallin avustuksille päättyi maaliskuussa. Avustusta haki 256 kuntaa.

Kunnilla on iso vapaus toteuttaa mallia parhaaksi katsomallaan tavalla. Käytännössä toimintatapa johtaa siihen, että Suomessa on yhtä monta tapaa järjestää harrastamisen Suomen mallia, kuin on mukaan hakeneita kuntiakin. Vaarana on, että kuntien välille jää isoja eroja toiminnan laadussa, mikäli kuntia ei velvoiteta toimimaan yhtenäisten käytäntöjen mukaisesti. Järjestötoimijoiden on ollut vaikeaa ohjeistaa paikallistoimijoitaan toimimaan mallin puitteissa, sillä yhtenäisiä käytäntöjä ei ole mahdollista rakentaa.

Olen mielenkiinnosta seurannut erään kunnan toimintaa harrastamisen Suomen mallissa ja havainnut, että esimerkiksi velvoite lasten ja nuoren harrastustoiveiden toteuttamisesta ohitettiin käytännössä täysin. Kunta kutsui koolle harrastustoimijat, ja mukaan mallia toteuttamaan pääsivät ne, ketkä paikalle vaivautuivat.

Harrastaminen tukee nuorta

Kuitenkin juuri mahdollisuus harrastaa juuri itselle mieleistä harrastusta sopivalla intensiteetillä edistää nuoren hyvinvointia, osallisuutta ja positiivista minäkuvaa. Harrastaminen on yksi tehokkaimmista tavoista vähentää nuorten syrjäytymistä. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen 2018 mukaan 89 prosentilla lapsista ja nuorista on jokin harrastus. Harrastamisen mahdollisuudet vaihtelevat merkittävästi erilaiset taustat omaavien lasten ja nuorten välillä.

Nuorten yhteisöllisyyden vahvistamiselle on koronarajoitusten jälkeen valtava tarve. Ilman kunnollista arviointia emme tiedä, tavoittavatko kouluilla toimivat harrastuskerhot niitä nuoria, jotka ovat heikommassa asemassa tai joilla ei ollut ennen mallia mielekästä harrastusta. Mallin pilotteihin liittyvää tutkimusta ja arviointia odotetaan, mutta ministeriön suunnalta on oltu kovin vaitonaisia aiheesta. Silti lakiesitys on jo ollut lausunnoilla. Tuntuu nurinkuriselta, että lakia viedään läpi, vaikka vaikutuksia ei ole tiedossa.

Koska harrastuspudokkuus on suurinta yläkouluikäisillä ja toiselle asteelle siirtyvillä nuorilla, on Allianssi ehdottanut kokeilua vanhemmille nuorille tarjottavasta harrastussetelistä, jolla nuori voisi valita itselleen mieluisan harrastuksen myös muualta kuin koulun yhteydessä järjestettävistä kerhoista. Tämä olisi teko sekä nuorten toiveiden kunnioittamiseksi että harrastustoimijoiden toteuttaman laadukkaan ja suunnitelmallisen harrastustoiminnan mahdollistamiseksi.

Katja Asikainen
vaikuttamistyön päällikkö
Nuorisoalan kattojärjestö Allianssi

Strategiset kärkihankkeet vievät toimintaa uudelle tasolle

TEKSTI **HENNA LIIRI-TURUNEN** KUVA **ELLE SYVÄJÄRVI**

Nuorisoseurat on viime aikoina panostanut toiminnan kehittämiseen ja hakenut aktiivisesti uusia rahoituksia sekä kumppanuuksia strategisten tavoitteiden eteenpäin saamiseksi. Tänä vuonna käynnissä on jo useita kehittämishankkeita, ja hankesalkkua täydennetään koko ajan. Tässä esittelemämme hankkeet ovat meille tärkeä väline uuden strategian toteuttamiseen, jossa rakennamme yhteisöjen tulevaisuutta.

Dynamo sytyttää valon Pieksämäellä ja Mikkelissä

Suomen Nuorisoseurojen toteuttama Nuoret Etelä-Savon Dynamoina -hanke on pyörinyt vuoden alusta alkaen. Hankkeen pääkohderyhmänä ovat Mikkelin ja Pieksämäen seuduilla asuvat 16–25-vuotiaat nuoret. Hankkeessa luodaan uudenlainen tapahtumatuotannon ja kulttuurisen nuorisotyön toimintamalli. Käytännössä hankkeen ydin muodostuu vähintään neljästä tapahtumatuotannon jaksosta, joissa nuoret suunnittelevat tapahtuman teeman, sisällön sekä tuottavat sen. Ensimmäinen tuottajaryhmä on toiminut kevään aikana Pieksämäellä, ja syksyllä homma starttaa Mikkelissä. Hankkeen henkilöstö ja tapahtumajaksoilla vierailevat sparraajat tukevat nuorten työtä koko matkan ajan. Hankkeessa työskentelevät projektipäällikkö **Nazia Asif** ja projektityöntekijä **Aki Menna** sekä kehittämispäällikkö **Henna Liiri-Turunen**.

Hankkeeseen on saatu mukaan laaja yhteistyöverkosto: Pieksämäen nuorisotoimi, Mikkelin nuorisopalvelut, Ohjaamo Olkkari ja Suomen Nuoriso-opisto, ja lisäksi hankkeen ohjausryhmässä on mukana myös muita maakunnan avaintoimijoita. Verkoston kautta hanke linkittyy moneen toimintaan, ja malli jää käyttöön myös hankkeen jälkeen.

”On valtavan hienoa, että Etelä-Savossa tehdään hankkeen aikana uusia avauksia nuorisotyön kentällä. Tapahtumat ovat nuorisoseuratoiminnan ydintä ja mahdollistavat monenlaisen osallistumisen. Lisäksi vaikutukset säteilevät laajalle tuottajaryhmän ulkopuolellekin”, kommentoi Liiri-Turunen.

Hanke luo uudenlaista nuorisotyötä Etelä-Savoon, vahvistaa nuorten osallisuutta ja toimijuutta sekä luo positiivista mielikuvaa kotiseudusta. Tapahtuman tekeminen on nuorelle toiminta-alusta, jossa hän saa kehittää henkilökohtaisia taitojaan ja tunnistaa omaa osaamistaan. Taidolla voidaan tarkoittaa tässä tapauksessa hyvin laajasti erilaisia asioita. Yksi yhteinen tavoite on kehittää omia opiskelu- ja työelämätaitoja, mutta sen lisäksi nuori saattaa tarvita rohkaisua ryhmässä olemiseen, arjen taitoihin tai esimerkiksi itseluottamuksen kasvuun. Toimenpiteillä voidaan vahvistaa nuorten osallisuutta, ehkäistä syrjäytymistä ja tuoda nuorten näköisiä tapahtumia kaikkien nuorten saavutettavaksi. Hankkeessa mukanaolevien nuorten arkea tuetaan tarpeen mukaan.

”Ensimmäinen ryhmä oli haastavaa saada kasaan koronarajoitusten vuoksi. Nyt, kun ryhmä on kasassa, on työskentelytahti ollut huikea. Pieksämäellä näkee 10.6. päivänvalon uusi tapahtuma, joka on meidän Dynamo-ryhmän käsialaa. On suuri etuoikeus päästä seuraamaan ja toteuttamaan 2020-luvun nuorisokulttuuria hankkeen vetäjän roolissa”, kertoo hankkeen projektipäällikkö Asif.

Meillä jokainen voi olla vaikuttaja

Järjestötoiminta on monelle nuorelle mielekäs tapa vaikuttaa ja olla aktiivinen toimija yhteiskunnassa. Nuoret Vaikuttajat -toiminta laajenee tänä vuonna entisestään ja luo uusia polkuja nuorisoseuratoimintaan. Huhtikuussa käynnistyivät uudet nuorten alueelliset vaikuttajaryhmät ympäri Suomea. Ryhmien mentoreina toimii joukko aiemmissa vaikuttajaryhmissä olleita nuoria. Odotettu hetki koittaa elokuussa, kun koko ryhmä kohtaa ensimmäistä kertaa Helsingissä.

Nuoret Vaikuttajat -toiminnassa vahvistetaan nuorten osallisuutta yhteiskunnassa, kansalaisjärjestötoiminnassa sekä kuulluksi tulemista ja osallistumista niin yhteiskunnassa kuin oman järjestömme päätöksenteossa. Ohjelma pitää sisällään mentoreiden tapaamisia sekä nuorten vaikuttajien alueellisia ja valtakunnallisia tapaamisia. Alueellisia ryhmiä on yhteensä kuusi: Etelä-Suomi, Lounais-Suomi, Kaakkois-Suomi, Keski- ja Länsi-Suomi, Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi. Nuoret Vaikuttajat on suunnattu pääsääntöisesti 13–25-vuotiaille nuorille. Toimintaa toteutetaan Erasmus+ -rahoituksella, ja sitä on valmisteltu yhdessä Nuoret Vaikuttajat -ohjelmassa vuosina 2019–21 mukana olleiden nuorten kanssa.

”Nuorten vaikuttajien toiminta on meille nuorisoseuroissa äärimmäisen tärkeä asia ja merkittävä strateginen painopiste. Yli 140-vuotiaana yhteisöllisyyden, nuorten osallisuuden ja kansansivistyksen toimijana pidämme erityisen tärkeänä sitä, että jokainen nuori tulee kuulluksi sellaisena kuin on ja löytää tiensä vaikuttamaan yhteiskunnassa. Ihan jokainen voi olla vaikuttaja”, kuvailee Suomen Nuorisoseurojen pääsihteeri **Annina Laaksonen**.

Suomen Nuorisoseurat haki alkuvuodesta nuoria mukaan avoimella haulla. Osallistujia ilmoittautui mukaan yli 50 Helsingistä Sodankylään ja Joensuusta Eurajoelle. ”On huikeaa, että nuoria haki projektiin mukaan enemmän kuin mitä olimme ajatelleet. Kaikki halukkaat on otettu mukaan”, kommentoi toiminnasta vastaava nuorisoseurojen kehittämispäällikkö Henna Liiri-Turunen.

Maaliskuussa hankkeen mentorit olivat koolla valmistelemassa toimintaa Paukkulassa Mikkelissä, ja huhtikuussa hanke pääsi kunnolla vauhtiin, kun alueelliset ryhmät kokoontuivat ensimmäistä kertaa livenä. ”Koronavuosien jälkeen ja tiukkojen rajoitusten hellitettyä on erityisen ihanaa päästä tekemään töitä nuorten kanssa. Eniten olen kaivannut kohtaamista ja keskustelua”, kertoo tuntemuksistaan Etelä-Suomen alueellisen ryhmän yhtenä vetäjänä toimiva toiminnanohjaaja **Johanna Lindstam**. Alueellisissa tapaamisissa nähtiin ➤

Nuoret Nuorisoseuravaikuttajat

- Erasmus+ (KA154-YOU) Youth participation activities
- Toteutusaika 1.1.2022–1.7.2023
- Toteuttaja Suomen Nuorisoseurat ry
- Muodostuu mentoritapaamisista, alueellisista tapaamisista ja valtakunnallisista tapaamisista
- Kuusi aluetta: Etelä-Suomi, Lounais-Suomi, Kaakkois-Suomi, Itä-Suomi, Keski- ja Länsi-Suomi, Pohjois-Suomi
- Mukana yli 50 nuorta ja 17 mentoria
- Seuraa Instagramissa @nsnuoretvaikuttajat
- www.nuorisoseurat.fi/nuoretvaikuttajat

Inclusion is On

- Hallinnoija Nuorten Akatemia
- Erasmus + (KA220-YOU) Cooperation partnership in youth
- Toteutusaika 1.11.2021–1.7.2024
- Hanke sisältää seminaareja, kokeiluja, podcastin tekoa sekä työkalupakin kasaamista
- Mukana kuusi kumppania, meidän lisäksemme Virosta, Italiasta, Tšekeistä ja Unkarista
- www.nuortenakatemia.fi/hankkeet/inclusion-is-on-erasmus-ka2-2021-2024

Nuoret Etelä-Savon Dynamoina (ESR)

- Työllisyyden ja osaamisen edistämiseen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvä kehittämishanke
- Toteutusaika: 01.01.2022–31.08.2023
- Rahoittaja: Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Hankkeen kokonaisbudjetti: 251 597 euroa
- Hankkeen toteuttaja: Suomen Nuorisoseurat ry
- Lisätietoja osoitteessa dynamo.nuorisoseurat.fi

mielenkiintoisia avauksia, kun mm. Lounais-Suomen nuoret kohtasivat alueen toimijoita aluefoorumissa ja Pohjois-Suomessa käytiin puolestaan ylisukupolvista keskustelua valtakunnallisen Hermanni-killan kanssa.

Saavutettavuutta edistetään kansainvälisellä yhteistyöllä

Nuorisoseurat on yhteistyökumppanina Nuorten Akatemian vetämässä Inclusion is On -hankkeessa, jonka avulla selvitetään nuorten vapaa-ajan toiminnan saavutettavuutta. Hankkeen tavoitteena on kumppanior-ganisaatioiden kanssa jakaa jo ennestään toimivia sekä innovoida uusia saavutettavuutta edistäviä käytäntöjä.

Hankkeen ensimmäinen kohtaaminen on toukokuussa Helsingissä pidettävä kansainvälinen seminaari, jossa kouluttautuu myös nuorisoseuroilta osallistujia ympäri Suomea.

Lisätietoja

Henna Liiri-Turunen
kehittämispäällikkö
044 207 3072 | henna.liiri-turunen@nuorisoseurat.fi

Järjestö

Tulirauta on tehnyt paluun Suomen Nuorisoseurojen uuteen logoon

TEKSTI **PIA MATILAINEN**

*Suomen Nuorisoseuroilla on uusi visuaalinen ilme. Graafikko **Mikko Sinervon** käsialaa oleva ilme julkaistiin Nuorisoseurapäivän juhlassa maaliskuun lopussa. Siihen kuuluvat logo, värit, graafiset elementit ja kirjasimet.*

”Nuorisoseurojen uuden logon lähtökohtana on vanha käytössä ollut tulirauta-logo, ja sen muotoilun pohjana on ollut tulentekoon käytetty tarve-esine karkku eli tulusrauta. Logoon on lisäksi sijoitettu nuorisoseuroja kuvaava N-kirjaintunnus”, kertoo Sinervo uuden logon taustoista. Nuorisoseurojen graafisista ilmettä tukee elementti, johon voi liittää kaksi erilaista mielikuvaa. Kuvion voi nähdä liekkeinä, jotka kuvaavat nuoruuden elämän paloa, mutta myös erilaisina polkuina. Uuden visuaalisen ilmeen pääväreinä on sininen ja valkoinen, joissa on myös esteettömyyden kannalta riittävä kontrastisuhde. Lisäksi tehosteväreinä käytetään burgundinpunaista ja okrankeltaista.

”Saimme paljon palautetta strategiaprosessimme aikana siitä, miten edellinen visuaalinen ilmeemme koettiin auttamattomasti vanhentuneeksi. Tämän vuoksi kuluvan vuoden toimintasuunnitelmaan kirjattiin päätös uudistaa sekä logo että muu visuaalinen ilme”, kertoo Suomen Nuorisoseurojen pääsihteeri **Annina Laaksonen**.

Nuorisoseurojen henkilöstö on pääsääntöisesti pitänyt uudistusta hyvänä ja tarpeellisena. ”Logo on toimiva ja värit hyvät. Se on nykyaikainen ja samalla ajaton, mutta kuitenkin järjestön historiaa kunnioittava. Ilme on miellyttävä ja moderni. Tuliraudan muoto on hyvä, ja liekit ja polut tuovat vauhdikkuutta.”

Uusi visuaalinen ilme otetaan käyttöön järjestössä vaiheittain kuluvan vuoden aikana. Aluetoimistojen ja keskusseurojen logot on jo tehty ja nyt vuorossa ovat paikallisseurojen logot. Ne saadaan tehtyä tämän vuoden loppuun mennessä. Parhaillaan uudistetaan myös työkalupakin materiaaleja.

Uuteen visuaalisen ilmeeseen voi tutustua hyvin 23.5. klo 17–19 pidettävän webinaarin kautta. Siinä esitellään seurojen graafinen ohjeistus ja kerrotaan, miten ja missä uutta logoa, värejä, kirjasimia ja graafisia elementtejä voi käyttää.

H-Kilta on silta sukupolvien välillä

TEKSTI **HEIKKI TUOMI-NIKULA** KUVA **ANNINA LAAKSONEN**

Rovaniemellä pidetyillä nuorisoseuraveteraanien H-Kiltapäivillä oli aitoa jälleennäkemisen riemua, sillä pandemian vuoksi tilaisuus voitiin pitää kahden vuoden tauon jälkeen. Nyt voidaan jälleen paneutua yhteistoimin täysillä nuorisoseuratyöhön.

Kiltakokouksen avauksessa puheenjohtaja, Ukko-Hermanni **Heikki Tuomi-Nikula** korosti veteraanien merkitystä järjestön ytimessä: ”Olemme silta sukupolvien välillä. H-Killan tarkoituksena on toimia yhteistyössä liiton kanssa ja tukea alueellista ja paikallista nuoriso-, kulttuuri- ja sivistystyötä. Meillä ei voi olla muita pyyteitä kuin toisten auttaminen. Ja kun olemme mukana toimimassa ja auttamassa, saamme myös useimmiten enemmän kuin annamme. Emme elä itseämme varten.” Kiltakokouksessa toteutui myös käytännössä sukupolvien kohtaaminen: kokoukseen osallistui nimittäin Lapin nuorten vaikuttajien kymmenhenkinen ryhmä Lapin toiminnanjohtaja **Elle Syväjärven** johdolla.

Kiltapäivien kruununa Liisa Kuusela-Opas saa vuoden Hermanskan käädyt Marja-Liisa Selimäeltä.

Tuomi-Nikula jatkaa Ukko-Hermannina

Kokous valitsi Ukko-Hermanniksi Heikki Tuomi-Nikulan Rovaniemeltä. Kiltaneuvostoon tulivat **Aulis Kopsala** Keski-Pohjanmaalta, **Jari Ristimäki** Etelä-Pohjanmaalta, **Juha H. Kukkohovi** Pohjois-Pohjanmaalta, **Merja Leinonen** Lapista, **Jorma Rantakömi** Keski-Suomesta, **Pekka Taattola** Ylä-Savosta, **Jarmo Frantti** Varsinais-Suomesta, **Aila Sookari** Satakunnasta, **Paavo Vuorenoja** Hämeestä ja **Marja-Liisa Selimäki** Uudeltamaalta.

H-Killan 30-vuotisjuhlailallisella poronkäristyksen kyytipoikana kuultiin kolttasaamelaista **Jaakko Gauriloffia**, joka lauloi, joikasi ja esitti leuddeja sekä kertoi kulttuuristaan. Kiltapäivät kruunasi sunnuntaiaamun seminaari, joka alkoi juhlallisesti vuoden 2022 Hermanskan julkistuksella. Klaukkalalainen, huikean uran nuorisoseurassa tehnyt **Liisa Kuusela-Opas** sai edeltäjältään **Marja-Liisa Selimäeltä** käädyt ja pääsihteeri **Annina Laaksoselta** kunniakirjan. Laaksosen johdolla etsittiin seminaarissa keinoja, joilla jo varttuneemmat nuorisoseuralaiset voisivat entistä paremmin tukea nuorempiaan. Hyvähenkinen ja innostunut tunnelma kertoi olennaisen: nuorisoseuralaisuus on koko elämänikäinen juttu.

Kiltapäivien järjestelyistä vastasi Lapin H-Kilta. Päiviltä saadulla tuotolla se kustantaa lääkärin pariksi päiväksi Ukrainan sotatoimialueelle.

Ensi vuonna Kiltapäivät pidetään Satakunnassa.

Puheenjohtajalta

Mitä tarkoittaa olla nuorisoseuralainen?

Tänä vuonna on Nuorisoseuroissa alettu toteuttaa uutta 10-vuotisstrategiaa. Olin etuoikeutetussa asemassa työstämässä tätä yhdessä muun strategiatyöryhmän kanssa. Vanhaa strategiaa lukiessa paistoi sieltä itsestäänselvyydet ja rohkeuden puute, joka paljastuikin onnistumiseksi. Viimeisen kymmenen vuoden aikana onnistuttiin toteuttamaan strategiaa sellaisella pieteetillä, että se tuntui peruskauralta, vaikka uunituoreena se on ollut tavoitteellinen ja rohkea lapsiin ja nuoriin kohdistuvine painotuksineen.

Uutta strategiaa työstäessä pureuduimme ytimeen: Mitä tarkoittaa olla nuorisoseuralainen?

Olemme sekalainen sakki erilaisia ihmisiä eri lähtökohdista ympäri maata toteuttamassa toimintaa, jolla ei ole välttämättä mitään yhteistä muun toiminnan kanssa kuin sana Nuorisoseura, jos sekään! Eikä yksittäinen nuorisoseuralainen välttämättä edes tiedä kuuluvansa nuorisoseuroihin!

Miten siis tehdä strategia, jossa otetaan huomioon melontaretkiä järjestävä eläkeläinen, kansantanssiharrastusta ohjaava vanhempi, nuorisoteatteria harrastava nuori ja kaikki muut?

Arvoinamme on ollut:

- osallisuus, joka tarkoittaa yhteisöön kuulumista ja mukanaoloa omalla panoksella
- yhdenvertaisuus, meillä kaikki ovat yhdenvertaisia ja toimintamme on avointa ja arvostavaa
- yhteisöllisyys, joka on yhdessä toimimista ja tekemisen riemua. Siihen kuuluvat vuorovaikutus ja yhteenkuuluvuus sekä yhteiset kokemukset.

On selkeää, että nämä arvot ovat edelleen sellaisia, joiden takana seistä. Koimme kuitenkin, että tässä ajassa meidän järjestömme pitää olla järjestö kaikille, ja sitä tukemaan nostimme moninaisuuden omaksi arvoksi. Vaikka toiminnassamme olemme yhdenvertaisia keskenämme, arvostamme moninaisuutta ja jokaisen pitää voida tulla mukaan sellaisena kuin on.

Toinen tärkeä keskustelu käytiin iästä. Edellisen strategian aikana panostettiin erityisesti lapsiin ja nuoriin. Tämä ei ole muuttunut, mutta uudessa strategiassa nostamme ylisukupolvisen toiminnan tärkeään osaan. Kuinka hienoa on päästä toimiman eri-ikäisten kanssa ja tutustua itseään vanhempien ja nuorempien ajatusmaailmoihin. Aidosti moninaisuutta arvostavan ja yhdenvertaisuuteen pyrkivän toimijan täytyy myös huolehtia siitä, että jokainen otetaan mukaan.

Kolmas nosto uudesta strategiasta liittyy nuorisoseurapolkuun. Meistä jokainen kulkee omaa polkuaan, joskus meidän polkumme kulkevat hetken samaa matkaa ja sitten erkanevat vain kohdatakseen taas myöhemmin uudestaan. Nuorisoseurapolku ottaa mukaan niin pitkään mukana kulkevat, kuin toimintaan palaavat, uudet kulkijat, mutta myös ohikulkijat. Myös hetken mukana olevat ovat arvokas osa Nuorisoseurojen polkua. Sinä olet arvokas osa Nuorisoseuroja.

Lauri Haltsonen

Kirjoittaja on Suomen Nuorisoseurojen hallituksen 2. varapuheenjohtaja.

Pähiästi kohti Tanssimyllyä

TEKSTI **ELINA KAAKINEN** KUVA **ELENA VUOKSIOLA**

Pähiät esittävät Elena Vuoksiolan ohjaaman ja koreografioiman teoksen Omakuva Tanssimylly-katselmuksessa konsertissa 1 torstaina 16.6. klo 18–19.30 sekä Maailman tuulia -konsertissa Pispalan Sottiisissa lauantaina 18.6. klo 20 Tullikamarin Pakkahuoneella.

Oululainen kansantanssiryhmä Pähiät nauttii suomalaisesta kansanperinteestä pelkäämättä tanhuanarkistisia twistejä. Pähiät on yksi yli kolmestakymmenestä ryhmästä, joka osallistuu Suomen Nuorisoseurojen Tanssimylly-kansantanssikatselmukseen. Aikuisten ja nuorten kansantanssikatselmus pidetään Tampereella Pispalan Sottiisissa 15.–19.6. Katselmuksessa ryhmät saavat ammattilaisraadilta palautteen esityksestään sekä halutessaan sarjanimityksen.

Pandemiavuosien jälkeen uuteen kukoistukseen

Korona-pandemia koetteli rajoituksineen myös Pähiöiden kansantanssiharrastusta. Kun tavata ja treenata yhdessä ei voinut, ryhmä keksi vaihtoehtoisia tapoja pitää yhteyttä ja yhteishenkeä yllä. Sitko tiiviissä Pähiät-heimossa pysyi yllä, ja rajoitusten jälkeen tanssijat ovat entistä innostuneempia harrastuksestaan.

”Se tietysti vähän harmittaa, että meillä olisi ollut koronavuosina mukavia keikkoja, jotka peruttiin tai siirrettiin. Nyt vihdoin onneksi päästään keikkaamaan!”, iloitsee Piia, joka on yksi Pähiöiden tanssijoista.

Pähiä ei häpiä!

Kukaan ei koronavuosina myöskään lopettanut harrastustaan Pähiöissä, ja ryhmän toiminta on jatkunut samanlaisena, kuin oli ennen rajoituksia. Tämä johtuu ryhmän mukaan hyvästä ja tiiviistä yhteishengestä.

”Meillä vallitsee ryhmän kesken luottamus toinen toiseemme ja semmoinen rento meininki ja huumorilla tekeminen. Vaikka tehdään tosissaan, niin hauskaa pitää olla ja voi vaikka vähän kiusata toista leikkimielisesti”, nauraa Nelli.

”Pähiöissä voi olla aito pähiä itsensä! Pähiä ei nöyristele, eikä Pähiä häpiä!”, lisää Seija.

”Musta on ihanaa, kun meillä on tunteita ja mennään tunne edellä. Se tunne on välillä hullu ja pöljä, ja välillä ollaan tosi koskettavissa fiiliksissä”, Henna jatkaa.

Teosten tunnemaailmaan sukelletaan harjoittelun alkumetreillä

Pähiöiden ohjelmistoon kuuluu niin traditionaalisia tansseja kuin kantaaottavia näyttämöteoksia. Ensi vuonna viisivuotissynttäreitään viettävä ryhmä on käsitellyt teoksissaan aiemmin mm. tahatonta lapsettomuutta ja ilmastonmuutosta.

Tanssimylly-katselmuksessa Pähiät tuovat näyttämölle teoksen Omakuva. Ryhmän ohjaaja ja koreografi **Elena Vuoksiolan** teos on saanut inspiraationsa **Ellen Thesleffin** ja **Helene Schjerfbeckin** omakuvista. Omakuva-teoksen syvyys kumpuaa kaipauksesta tulla hyväksytyksi omana itsenään ja ennen kaikkea siitä, kelpaako ihminen itse itselleen.

”Prosessiin lähdettiin sukeltamalla teoksen tunnemaailmaan. Keskustelimme lapsuus- ja nuoruuskuvistamme ja kerroimme toisillemme asioita, joista emme itsessämme pidä. Sitä vastoin pohdittiin seikkoja, joita itsessämme rakastamme. Kirjoitimme treenien jälkeen myös tajunnanvirtaa tuntemuksistamme. Näillä keinoilla pääsimme sisälle tähän teokseen”, summaavat Henna, Santeri, Henna ja Pirkka.

Pähiöissä ei lähdetä koskaan ensin opettelemaan koreografiaa ja sen jälkeen opetella siihen sopivia ilmaisun keinoja. Treenejä tuetaan improvisaatioharjoituksilla, joita tehdään teoksen tunnemaailman pohjalta.

Tavoitteena ryhmän yhteinen syke

Tanssimyllyssä Pähiöiden tavoitteena on saada esityksessä esille ryhmän yhteinen syke, ja harjoittelussa onkin kevään tullen keskitytty erityisesti siihen, miten se näkyy ulospäin.

”Se on semmoista yhteistä ryhmän hengittävyyttä ja läsnäoloa”, kertoo Pähiöiden tanssija Sami.

Pähiät valmistavat myös itse omat esiintymisasunsa ja niitä on valmistettu talkoohengessä. Kaikki ovat osallistuneet tekemiseen, ja kaveria on autettu, jos jollain on ollut aika kortilla. ”Pähiöiden valmistautuminen mihin tahansa on hyvin kokonaisvaltaista. Pohdimme teoksen tematiikkaa ja kaikkea, mitä siitä voisi ammentaa. Näin syntyvät puvustus, kampaukset ja vaikkapa sosiaaliseen mediaan sopivat hashtagit”, kertovat Mira, Iida, Nelli ja Päivi.

Pispalan Sottiisi vie Kottilan kuuliaistansseihin ja Rovaniemen markkinoille

TEKSTI **ELINA KAAKINEN** KUVA **ELENA VUOKSIOLA**

Pispalan Sottiisin festivaaliohjelma 15.–19.6. julkistettiin toukokuun alkupuolella. Ohjelmistossa on upeita, kiinnostavia ja hyvin ajankohtaisia aiheita käsitteleviä tanssiteoksia.

Pispalan Sottiisi
Tampereella 15.–19.6.2022

Kottilan pohjimmainen pahana sukeltaa kalevalaisen taruston inspiroivaan maailmaan. Lapin Santasportin tanssialan opiskelijat vievät yleisön Lapin keskeisimpään kohtaus- ja kauppapaikkaan teoksessaan *Rovaniemen markkinat 22*. Lappeenrantalainen Kirjavat esittää elämän kipeistä valinnoista kertovan teoksen *Eteinen*.

Pahnan pohjimmainen saa aikaan yllätyksen

Oamkin tanssinopettajakoulutuksen toisen vuosikurssin kansantanssin pääaineopiskelijoiden ja Oulun yliopiston ensimmäisen vuosikurssin musiikkikasvatuksen opiskelijoiden yhdistettyä voimansa syntyi teos *Kottilan pohjimmainen pahana*. Tanssiteatteriteosta siivittävät laulu ja kalevalamittainen runous. Vauhdikas teos nähdään festivaalin avajaiskonsertissa torstaina.

Kolmantena sunnuntaina vihkimisen kuulutuksesta pidettiin tavan mukaan kuuliaistanssit. Kottilan kylässä, Karjalan kannaksella tansseissa papin kaapuun on kätkeytynyt itse Louhi. Louhi eli Pohjolan paha akka saa noiduttua viattoman morsiamen pauloihinsa ja synnyttää tämän välityksellä maailmaan yhdeksän tautia. Yksi taudeista jää nimeämättä, ja tämä pahnan pohjimmainen saa lopulta aikaan odottamattoman yllätyksen.

Luksustuotteita, markkinahumua ja eksotiikkaa

Rovaniemen markkinoilla 22 on saanut inspiraationsa kuuluisista Rovaniemen markkinoista. Markkinat ovat olleet tärkeä osa lappilaista kaupunkikulttuuria jo 1800-luvulta lähtien. Ne ovat olleet kanava uusien innovaatioiden, laatu- ja luksustuotteiden sekä viihteen ja eksotiikan esilletuomiseen Pohjois-Suomessa.

2020-luvulla Rovaniemen markkinoiden merkitys Lapissa on kuitenkin pienentynyt, ja kanavat ovat muuttuneet. Nykyään markkinat palvelevat ensisijaisesti matkailijoita ja paikallisten elämässä torikojut on korvattu ”start-up-pop-up joogakahvilaparturikampaamoilla”. Teos on **Piia Semerin** ja **Viljami Pekkalan** koreografioima, ja se esitetään Pispalan Sottiisin lauantaina Tullikamarin Pakkahuoneella.

Eteinen heijastelee elämän kipeitä valintoja

”Eteinen on tila, josta ei vielä ole kuljettu ulos eikä sisään. Eteinen heijastelee hetkeä, jossa teemme päätöksen, suuren tai pienen valinnan.” **Hanna Poikelan** koreografioima *Eteinen* sai alkunsa aikuistumiseen liittyvästä ahdistuksesta. Teos käsittelee nuoren aikuisen elämän ajankohtaisia, suuria kysymyksiä kuten, miten tehdään perhe- ja työelämässä itselleen oikeita valintoja tai miten eletään kestävää elämää.

Kansantanssiryhmä Kirjavien sekä heidän yhtyeensä Polentan esittämä *Eteinen* on syväluotaava teos, joka nostaa esiin ajankohtaiset aiheet niin luonnonsuojelusta perheenlisäykseen. Teos kertoo taidokkaasti myös esiäitiemme ja -isiemme tarinaa ja sitä, miten heidän valintansa ovat tuoneet meidät tähän hetkeen, ja kuinka puolestaan meidän valintamme kantavat tulevaisuuteen tehden polkua jälkeläisillemme. *Eteinen* esitetään Tanssin luonto -avajaiskonsertissa torstaina 16.6.

Pispalan Sottiisin koko ohjelmisto on tutustuttavissa osoitteessa www.sottiisi.fi.

Rovaniemellä on jälleen syyskuussa hetki pohjoiselle folkille

Arktisen alueen svengaavinta folkin tapahtumaa Jutajaisia juhlitaan tänä vuonna Rovaniemi-viikolla ja Kotiseutupäivien yhteydessä 8.–11.9.2022. Silloin päästään jälleen nauttimaan kansantanssista, -musiikista ja kulttuurista. Tapahtuma tuo esille pohjoista kulttuuriosaamista esiintyjien ja yhteistyökumppaneiden voimin.

Perjantain ohjelmistossa on muun muassa Siepakoiden esittämä *Tumman laineen rannat*, joka on allasevakoiden kertomuksiin perustuva kansantanssiteos luonnosta, kotiseudusta ja juurettomuudesta. Luvassa on myös pelimannikurssi viulupelimanni **Osmo Hakosalon** johdolla. Kurssilla opetellaan perinteisiä sävelmiä jamisoiton ja tanssisäestyksen periaatteita myötäillen.

Lauantai-iltapäivä on lasten Jutajaiset Koskipuistossa Valdemarin rannalla. Se on koko perheen maksuton ulkoilutapahtuma, jossa voi löytää yhdessä Kotvasen kanssa reitin lumoavalle tutkimuspolulle tai maalata taidepajassa Kotvaselle lisää ystäviä, kokeilla jättisaippuakuplien tekoa tai innostua opettelemaan uusia sirkustaitoja. Kotvanen on järjestänyt Koskipuistoon myös pyöreän esiintymisareenan, jossa voit nauttia kansantanssi- ja musiikkiryhmä Siepakoiden ja Sirkus Taika-Ajan mukaansa tempaavista esityksistä.

Tanssinopettaja **Eetu Laitinen** ja viulupelimanni Osmo Hakosalo ohjaavat lauantaina työpajaa, jossa saa kansanomaisten tanssien rytmit haltuun elävän soiton soidessa. Työpajan jälkeen on avoimet pelimannitanssit Saarenkylän Nuorisoseurantalolla.

Lauantai-illan Kotiseutupäivien ja Jutajaisten yhteinen klubi-ilta tuo kellariteatteriin kutkuttavan kattauksen pohjoisen taiteilijoita – illan aikana kuullaan saamelaista räppäriä **Áilu Vallea**, rovaniemeläistä artistia **Rosa Costea** sekä rovaniemeläistä yhtyettä Lehtojärven Hirvenpäätä.

Lisäksi Jutajaiset levittäytyvät tapahtuman aikana myös kouluille ja kylille.

Jutajaiset järjestetään Rovaniemi-viikolla yhteistyössä Rovaniemen kaupungin ja valtakunnallisten kotiseutupäivien kanssa.

jutajaiset.nuorisoseurat.fi

Nuorisoseurojen arvot arjessa – kokemuksia kouluttajien ja mentoreiden tapaamisesta

TEKSTI JA KUVAT **RIINA KYLMÄLAHTI**

Nuorisoseurojen kouluttajien ja mentoreiden superviikonloppu koettiin Mikkelissä, Paukkulassa maaliskuun lopulla. Pitkään odotettu tapahtuma sisälsi viisi koulutuskokonaisuutta, ja se kokosi järjestön arvopohjan keskusteluihin noin 50 osallistujaa koko maan alueelta.

Suomen Nuoriso-opiston kampuksella mahdollistettiin mentoreiden ja kouluttajien vertaistapaamisia sekä vahvistettiin Nuorisoseurojen toiminnan avainhenkilöiden yhteistä arvopohjaa uuden Nuorisoseurat 2030 -strategian ja kolmivuotisohjelman 2022–2024 mukaisesti. Lisäksi viikonlopun aikana oli kansantanssin ohjaajakoulutuksen kouluttajakoulutus ja nuorisoseurojen työntekijöiden Nuorisoseuravaikuttaja-koulutus. Myös teatteritoimijat tapasivat viikonlopun aikana.

Osallistujat saivat lisäkoulutusta osallistavilla menetelmillä eri-ikäisten kouluttamiseen. Viikonlopun yhteisinä teemoina olivat Nuorisoseurojen arvot, erityinen tuki harrastustoiminnassa sekä kansantanssin, teatterin, ohjaajakoulutuksen ja Nuorisoseuravaikuttajien aihekohtaiset sisällöt. Hyvä yhteistyö osallistujien, kouluttajien ja vastuuhenkilöiden välillä takasi antoisan ja moninaisen kohtaamisen.

Toiminta kehittyy myös palautteiden pohjalta

Merkittävä joukko nuorisoseurojen toimijoita kokoontui ajankohtaisten ja tärkeiden asioiden äärelle. **Anna Leino** Jyväskylästä osallistui teatteritoimijoiden tapaamiseen.

Luovuus kukoistaa. Kansantanssinohjaajat kehittivät ohjaajakoulutusta ja tuottivat iltaohjelmaan yhteisöllisen ohjelmanumeron, johon ei kukaan pystynyt osallistumaan hymyilemättä. Eri kulttuurimuotojen, kuten tanssin, teatterin ja sirkuksen, harrastaminen on toimintamme keskiössä. Nuorisoseuroissa harrastetaan myös yhteisöllistä liikuntaa.

Osaavat ohjaajat ja vapaaehtoiset heittäytyvät tilanteen salliessa leikin lumoihin. Toiminnassa he luovat laadukasta harrastustoimintaa ja turvallisia yhteisöjä.

Hän kertoo, että koulutusviikonlopusta jäi mieleen mielenkiintoiset ryhmäkeskustelut yhdenvertaisuudesta ja erilaisten ihmisten osallistumisen mahdollistamisesta. ”Vaikka asia oli tuttua, niin oppi silti uutta, ja lisäksi aihe on sellainen, jonka kanssa ei tule koskaan valmiiksi. Sain taas hyviä eväitä kehittyä”, pohdiskelee Anna.

”Meidän Nuorisoseuran arjessa arvot näkyvät esimerkiksi niin, että kaikkea toimintaa ideoidaan ja toteutetaan yhdessä hallinnosta vastaavien, toiminnan ohjaajien sekä osallistujien kesken. Nytkin, kun suunnitellaan syksyn harrastustoimintaa, niin ollaan kuultu osallistujapalautetta ja ohjaajien ajatuksia ryhmistä ja tehdään muutoksia niiden mukaisesti”, muotoilee Anna.

Jyväskylän seudun Nuorisoseurassa on tarjolla laajasti erilaista toimintaa eri-ikäisille ja -taustaisille ihmisille. Yhdistyksen eri tehtävissä oleva noin 15 henkilön työntekijätiimi tutustui Annan johdolla Nuorisoseurojen arvoihin ja pohti sitä, miten ne näkyvät omassa työssä. ”Aihe ei ole ollut ollenkaan tuttu kaikille, joten teemojen käsittely on tuntunut tosi hyödylliseltä”, toteaa Anna työntekijöiden keskustelujen jälkeen.

Moninaisuus mahdollistaa omannäköisen toiminnan

Maaliskuisen koulutusviikonlopun suurinta antia oli yhteinen innostus ja ajatusten vaihto samojen asioiden äärellä työskentelevien kesken. ”Joka ainoa kerta hämmästyn yhä uudelleen siitä taidosta ja osaamisesta, mitä joukossamme on, olipa kyseessä improvisoidut tanssit, lyhyet teatteriesitykset tai runonlausunta”, kertoo nuorisoseurojen toiminnanohjaaja **Sini Korhonen** Pohjois-Karjalasta.

Nuorisoseurojen arvopohja näkyy sekä pienissä että isoissa asioissa. ”Työntekijänä haluan nostaa esiin yhdenvertaisuuden, joka mahdollistaa avoimen ja ajoittain myös kriittisenkin keskustelukulttuurin, jossa on mahdollisuus tulla kuulluksi omine ajatuksineen. Samalla se on hyvä osoitus osallisuudesta. Aluetyössä suurimmin arvoista nousevat esiin yhteisöllisyys ja osallisuus, sillä työtä tehdään yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa ja heidän toiveitaan vahvasti kuunnellen. Mielelläni kuulen alueen vapaaehtoistoimijoiden toiveita ja pyrin niitä parhaani mukaan toteuttamaan”, Sini jatkaa.

Sini kokee, että moninaisuus on arvoista hankalin käsitettävä: ”onhan se myös uusin, mutta näen, että nuorisoseurojen moninaisuus mahdollistaa jokaiselle paikallisseuralle omannäköisen toiminnan järjestämisen sen lisäksi, että olemme aidosti mukaan ottava yhteisö. On upeaa ja varsin virkistävää käydä keskusteluja paikallistoimijoiden kanssa teatterista, tanssista, musiikista, mutta myös luontoretkistä, talotekniikasta ja kurpitsankasvatuskilpailuista”.

Nuorisoseurojen arvoihin ja strategiaan voi tutustua osoitteessa nuorisoseurat.fi/jarjesto/strategia-ja-arvot.

Teatteri

RAMPPIKUUMEEN juhlavuosi-tapahtuma henki yhteisöllisyyttä

TEKSTI **KAROLIINA AILASMAA** KUVA **SAMUEL MERIMAA**

”Aivan mahtava! Todella kannustava. Parasta, mitä voi kuvitella. Tuntuu kuin olisi osa yhteisöä.” Näin Ramppikuumeen palautteissa kuvaillaan Ramppikuume – Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät -tapahtuman tunnelmaa, ja se todella välittyi, kun nuoret teatterinystävät kokoontuivat Kankaanpäähän.

Ramppikuume – Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät järjestettiin viikonloppuna 22.–24.4.2022 Kankaanpäässä. Kahden virtuaalisen festivaalin jälkeen vihdoin kasvotusten järjestetty nuorisoteatteritapahtuma keräsi yhden viikonlopun aikana osallistujiksi reilu sata nuorta ja heidän ohjaajaansa. Vuodesta 1997 järjestetty Ramppikuume järjestettiin nyt 25. kerran, ja tapahtuma viettikin näin ollen juhlavuotta.

Ramppikuume käynnistyi perjantaina tuttuun tapaan koulutuspajoilla, joissa nuoret pääsivät oppimaan uutta monipuolisissa työpajoissa. Muun muassa teatteri- ja fantasiakampauspajassa opittiin teatterikampausten tekniikkaa sekä käyttämään mielikuvitusta omien kampausten suunnittelussa. Valo vastanäyttelijänä -paja puolestaan pureutui valotekniikan ja näyttelijäntyön suhteeseen. Muita pajoja olivat äänenkäyttö, improvisaatio, luova tanssi, lyhytelokuva ja roolin rakennus sekä ohjaajien paja.

Mukana seitsemän nuorisoteatteriryhmää

Perjantai-illalla nuorilla oli mahdollisuus kysyä kysymyksiä näyttelijäntyöstä ja teatterin tekemisestä näyttelijä **Antti Laukkariselta**, joka oli myös tapahtuman katselmusraadissa. Nuoret kyselivät mm. näyttelijäntyön arjesta, koronan vaikutuksesta työhön sekä miten teatterin merkitys on vuosien aikana muuttunut. Tilaisuudesta tehtiin myös Instagram-live.

Lauantaina käynnistynyt nuorisoteatterikatselmus alkoi avajaisilla, joissa kuultiin tiede- ja kulttuuriministeri **Antti Kurvisen** tervehdys. Tervehdyksessä Kurvinen korosti harrastustoiminnan ja taiteen merkitystä nuorille ja iloitsi mahdollisuudesta järjestää Ramppikuume jälleen kasvotusten.

Katselmuksessa oli mukana seitsemän nuorisoteatteriryhmää. Nuorisoteatteri näytti jälleen parastaan, ja Ramppikuumeen yleisö sai nähdä toinen toistaan erilaisempia esityksiä. Monien esitysten aiheet kumpusivat nuorilta itseltään. Esityksiä oli mahdollista seurata myös etänä, ja Youtuben ääreen kerääntyikin runsaasti katsojia.

Kaikki ryhmät saivat palautteen katselmusraadilta, joka seurasi esityksiä katsomossa vaikuttuen. Raadin jäseninä olivat näyttelijä ja käsikirjoittaja **Anna Ackerman**, näyttelijä Antti Laukkarinen sekä käsikirjoittaja ja ohjaaja **Tuomo Rämö**.

”Minuun teki vaikutuksen se, miten nuoret katsoivat toistensa esityksiä vaikuttuen ja kannustaen isosti. Siinä kuvastui se yhteisöllisyys, mitä teatterin tekeminen ja katsominen parhaimmillaan tuottaa”, raadissa ollut Anna Ackerman kuvailee Ramppikuume-kokemusta.

Kiertopysti Teatteriyhdistys Kulissille Jyväskylään

Kannustava ja yhteisöllinen tapahtuma henkikin helpotusta ja iloa siitä, että nuoret saivat kokoontua pitkän tauon jälkeen yhteen. Teatteri on parasta yhdessä.

Katselmuksessa jaettiin Ramppikuume-kiertopysti sekä stipendejä ja kunniakirjoja. Ramppikuumeen kiertopystin ja 1000 euron stipendin sai Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissi esityksellään Elämänlangalla – tarinoita käännekohdista. Raati arvosti erityisesti konseptia, jossa ryhmän jäsenet sekä ohjaavat, käsikirjoittavat, näyttelevät, tekevät tekniikkaa ja säveltävät.

Jaetut stipendit ja kunniamaininnat

Ramppikuume-kiertopysti ja 1000 euron stipendi: Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissi: Elämänlangalla – tarinoita käännekohdista.

Muita stipendejä saivat näyttelijäntyöstä **Pinja Antikainen**/Teatteri Lark, **Roni Pukkila**/Teatteri Ulpu, **Onni Lehto**/Nutturlan Makasiiniteatteri ja **Soila-Maria Lehtonen**/Teatteri Elokuu; taiteellisesta ja korkeatasoisesta esityksestä Vanhurskaiden uni/Teatteri Lark ja Kellopeliappelsiini/Teatteri Elokuu; rohkeasta ja herkästä läsnäolosta Sumu/Teatteri Jakkara.

Kunniamaininnan saivat sovituksesta ja ohjauksesta **Elian Seppälä**/Teatteri Elokuu ja **Altti Kiuru**/Teatteri Lark; riemastuttavasta ja revittelevästä roolityöskentelystä Nutturlan Makasiiniteatteri; persoonallisesta ja vaikuttavasta ensembletyöskentelystä Teatteri Ulpu sekä huikeasta musiikista Sammon keskuslukio.

Teatteri

Esko-patsaan saanut Teatteri Lapua henkii positiivisuutta ja tulevaisuuden toivoa

TEKSTI **PASI SAARINEN** KUVA **AIMO WALAMIES**

Suomen Nuorisoseurojen vuosittain jakama Esko-patsas myönnettiin vuodelta 2021 Teatteri Lapualle. Entisen patruunatehtaan hiomossa toimiva Teatteri Lapua on yksi Pohjanmaan vilkkaimmin toimivista harrastajateattereista. Se tarjoaa yleisölleen uusia elämyksiä ja kokemuksia kaikilla mahdollisilla teatterin tyylilajeilla klassikoista komediaan ja draamasta musiikkiteatteriin.

Teatteri Lapua tunnetaan Lapualla ja alueella laajemminkin positiivisena yhdistyksenä, johon voi lähteä mukaan matalalla kynnyksellä ja jonka esityksiä erityisen paljon odotetaan. ”Teatteri Lapuan 40-vuotinen toiminta on ollut esimerkillistä nuorisoseuratoimintaa, jonne kaikki halukkaat otetaan mukaan. Teatteri on pyrkinyt pitämään toimintaa yllä myös haastavina korona-aikoina ja on senkin tähden hyvä esimerkki myös muille teattereille. Teatteri Lapua on ehdottomasti Eskonsa ansainnut”, iloitsee Suomen Nuorisoseurojen puheenjohtaja **Ragni Reichardt**.

Palkinnon luovutti Teatteri Lapuan *Pasi Was Here* -näytelmän uusintaensi-illassa sunnuntaina 10.4. Suomen Nuorisoseurojen toimialajohtaja **Pasi Saarinen**. ”*Pasi Was Here* -näytelmän uusintaensi-ilta oli neljäs yritys saada tuotanto maaliin, ja tässä onnistuttiin erinomaisesti. Tästä sitkeydestä, tekemisen laadusta ja tinkimättömästä halusta tehdä hyvää teatteria voisi mikä tahansa teatteriryhmä ottaa oppia”, hehkuttaa Saarinen.

Teatteri Lapua oli ensimmäinen harrastajateatteri, joka sai esitysoikeudet vuonna 2016 kantaesitettyyn tragikomediaan, jossa matkataan neljänkymmenen vuoden matka suomalaisesta pikkukaupungista pääkaupunkiseudun kuplaan.

Myös ensi syksynä Teatteri Lapua tuo näyttämölle harvinaislaatuista materiaalia, joten hyvään keski-ikään päässeen teatterin tulevaisuus vaikuttaa valoisalta.

Vuodesta 1948 yhtäjaksoisesti jaettu kiertopalkinto, Esko-patsas, myönnetään vuosittain merkittävästä teosta nuorisoseurojen teatteritoiminnassa. Palkinnon saajan valitsee ehdotusten pohjalta Suomen Nuorisoseurojen hallitus.

Teatterilaivalla elämää nähnyttä sketsihuumoria ja tinkimätöntä taiteilija-kuvausta

TEKSTI **PASI SAARINEN** KUVA **PENTTI SORMUNEN**

Tunnetuista syistä maihin parina viime vuonna jäänyt Teatterilaiva järjestetään tänä vuonna 9.–10.9.2022 Silja Europalla. Luvassa on uudistettu tapahtumakokonaisuus, joka heilahtaa suoraan kohtaamisten tarpeeseen.

Yhteistyössä Suomen Harrastajateatteriliiton, Sivistysliitto Kansalaisfoorumin ja Työväen Näyttämöiden Liiton kanssa järjestettävä Teatterilaiva-tapahtuma kerää kaikki teatterinnälkäiset ihmiset kohtaamaan, viihtymään, vaikuttumaan, keskustelemaan ja oppimaan. Luvassa on tuttuun tapaan esityksiä, työpajoja sekä improkisoja, ja uutuutena esimerkiksi Suomenlahden suurimmat iltamat, kohtaamisen luksusluokkainen keidas sekä keskustelutilaisuus ajankohtaisesta aiheesta. Osallistujilla on mahdollisuus osallistua tapahtuman sisällöntuotantoon myös pienillä esityksillä, joita haetaan elokuun aikana.

Teatterilaivan perjantai-illan valtaamista iltamista vastaava **Sami Sivonen**, mitä meillä on odotettavissa? ”Iltamat – tuo vuosikymmeniä vanha perinne – huljutellaan nyt raikkaaksi merivedessä, kun Teatterilaivalla pistetään pystyyn Suomenlahden suurimmat iltamat!”

Mitä on odotettavissa noin niin kuin konkretian tasolla? ”Nenästä kiinni ja sukelletaan rentoon yhdessäoloon teatterin tekijöiden kesken. Iltaa rytmittää elävä musiikki ja elämää nähnyt sketsihuumori!”

Asia selvä.

Teatteritaiteilija **Henry Räsänen** tuo laivalle kiitellyn esityksen Hyvänen aika! Riehakas monologi kertoo tragikoomista elämää eläneen kiertue-esiintyjän taiteilijajuhlasta.

Paljastuksia täynnä olevan juhlaillan seremoniamestarina toimii taiteilijan autokuski, joka on neljännesvuosisadan kestäneen keikkailun aikana nähnyt ja kokenut kaiken. Tunnin kestävän monologin on ohjannut **Juhani Joensuu**, ja se on tekijäkaksikon yhdessä käsikirjoittama.

Liput syksyn halutuimpaan laivalla järjestettävään teatterifestivaaliin myy Ikaalisten matkatoimisto.

Uusi teatterin asiantuntijaverkosto palvelee kaikkia nuorisoseuralaisia

TEKSTI **PASI SAARINEN** KUVA **JANIKA ROIVAINEN**

Nuorisoseurojen uusi teatterin asiantuntijaverkosto kokoontui ensimmäisen kerran alkuvuonna Paukkulasssa järjestetyn kouluttajakoulutuksen yhteydessä. Uusi strategia ja uusi kolmivuotisohjelma asettaa myös teatterin tukitoimille uudenlaisia kulmia.

Teatteriagentti-toiminta päättyi viime vuoden loppuun. Melkein vuosikymmenen ajan toiminut alueelliseen edustukseen pohjannut verkosto poiki monia hienoja asioita, esimerkiksi TeatteriTorstain perustamisen Kuopioon, teatteriryhmien ulkomaanvierailuja, lukuisia hienoja Teatterilaivoja, uusia nuorten kirjoittamia näytelmätekstejä sekä improliigoja eri puolille maata. Järjestön uuden strategian myötä myös teatteripalveluiden uudistaminen vaatii hieman uudenlaista ajatusta, joten viime vuoden loppupuolella teatterin osaamiskeskuksen työntekijöiden tueksi perustettiin viiden hengen teatterin asiantuntijaverkosto.

Viime vuoden aikana tulevaa toimintaa suunniteltiin uuden strategian kanssa käsi kädessä. Teatterin asiantuntijaverkostoon kutsuttiin mukaan asiantuntijoita kustakin kolmivuotisohjelman kärjestä katsottuna varmistaen, että osaamista löytyy niin yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin kuin tunnettuudenkin näkökulmasta. Uudessa asiantuntijaverkostossa toimivat **Anna Leino** Jyväskylästä, **Joonas Autio** Kauhavalta, **Tiina Puljujärvi** Kittilästä, **Sami Sivonen** Luumäeltä ja **Tero Sarkkinen** Joensuusta. Työntekijöistä teatterin osaamiskeskukseen kuuluu tällä hetkellä **Jussi Salmi**, **Minna Pasi**, **Elle Syväjärvi**, **Karoliina Ailasmaa**, **Marja Palo**, **Riina Kylmälahti** sekä **Pasi Saarinen**. Osaamiskeskus tekee tiivistä yhteistyötä myös Suomen Harrastajateatteriliton ja Sivistysliitto Kansalaisfoorumin kanssa.

Webinaareja, tapaamisia ja tietysti hienoja tapahtumia

Uuden asiantuntijaverkoston toimikausi on kolmivuotisohjelman mukaisesti kolme vuotta. Tänä aikana pyritään palvelemaan nuorisoseurojen kaikkia paria satoa seuraa, joissa teatteria harrastetaan, parhaalla mahdollisella tavalla. Näitä tapoja ovat ennen kaikkea meidän hienot alueelliset ja valtakunnalliset tapahtumat sekä teatteritoimijoiden tapaamiset, joista ainakin valtakunnalliset pidetään nykyään verkossa. Tämän vuoden ensimmäinen valtakunnallinen teatteritapaaminen pidettiin maaliskuussa ja syksyn webinaari pidetään 3.11.2022. Yhteensä kolmivuotiskauden aikana järjestetään kuusi ilmaista webinaaria, joissa pureudutaan kolmivuotisohjelmasta teatterin kannalta oleellisesti esiin nousseisiin asioihin.

Teatterin asiantuntijat tuovat teatteripalveluiden kehittämiseen paljon eväitä muun muassa seurojemme palvelemiseen sekä myös tapahtumatuotantoon. Vastavuoroisesti vapaaehtoisina toimivia asiantuntijoita pyritään tukemaan heidän omien ideoiden ja haaveiden toteuttamisessa.

Yksi keskeinen yhteinen liima ja elementti asiantuntijoiden mukana olemisessa on myös kansainvälisyys, jonka rakentumisesta tämä porukka pääsee hyötymään ensimmäisten joukossa.

Huomionarvoista tässä toiminnassa entiseen verrattuna on se, että asiantuntijat eivät edusta tässä verkostossa mitään aluetta, kuntaa tai maakuntaa. Verkosto työskentelee pääosin verkossa kaikkia nuorisoseurojen teattereita ajatellen.

Varsinainen teatteriverkosto on se laaja joukko ihmisiä eli te, jotka nuorisoseuroissa teatteria harrastatte. Teitä varten tätä tehdään, ja toivommekin, että otatte meihin yhteyttä ilman mitään kynnystä, jos teatterihommia kehittämisessä mitään tukea tarvitsette. Uudella toimintatavalla emme pyri olemaan poissulkevia, vaan ennen kaikkea kaikkia mukaan ottavia.

Harrastustoiminnassa on lupa onnistua ja iloita

TEKSTI **RIINA KYLMÄLAHTI** JA **PIRITA LAIHO** KUVITUS **VEERA POKKI**

Miten tehdään lasten ja nuorten kanssa yhdessä turvallisemman tilan periaatteet ja toimintaa ohjaavat säännöt luovasti ja osallistavasti, niin että kaikilla on toiminnassa turvallinen olla ja kaikki sitoutuvat niihin?

Luova lava -toiminnan turvallisemman tilan periaatteet on suunniteltu vastaamaan lasten turvalliseen harrastamisen toteuttamiseen. Löydät ohjeet Nuorisoseurojen kotisivujen työkalupakista.

Haluamme nuorisoseuroissa, että jokainen osallistuja voi kokea olonsa turvalliseksi Luova lava -toiminnassa ja näin noudatamme harrastusryhmissä turvallisemman tilan periaatteita. Turvallisempi tila tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jokainen saa olla oma itsensä. Voimme luoda turvallisempaa tilaa yhdessä, kun jokainen noudattaa yhteisiä ohjeita.

Turvallisemman tilan periaatteet on laadittu lasten ja nuorten kanssa, jotta toiminnassa olijat voivat kokea ryhmätoiminnassa itsensä hyväksytyksi ja toimia itselle turvallisessa ympäristössä. Yhdessä luodut säännöt sitouttavat toimintaan. Ryhmän omat säännöt voidaan luoda turvallisemman tilan periaatteiden pohjalta, josta esimerkkinä kohta *5. Rentoudu: Osallistu toimintaan rennosti. Virheitä sattuu kaikille. Kysy ja keskustele rohkeasti. Jos et ole varma jostakin asiasta, voit aina kysyä muilta osallistujilta tai ohjaajilta.*

Kun harrastukseen osallistujalla on mukava ja turvallinen olo, mahdollistaa se lapsille ja nuorille luovaan toimintaan heittäytymistä, taitojen harjoittelua sekä kokemista ja myös onnistumista. Lisäksi huolellisesti valmisteltu toiminta tukee osallistujan oman mielipiteen muodostamista ja auttaa sen perustelemista ja selventämistä toisille.

Tiivistetysti turvallisemman tilan periaatteiden kohdat 1–5 ovat:

- Ole avoin
- Kunnioita, tutustu
- Huomioi
- Pyydä anteeksi
- Rentoudu

Luova lava -monitaidetoiminta tukee lapsia esiintymään ja nauttimaan omasta Hetki taitelijana -kokemuksesta, johon toiminta myös tähtää. Luova lava on nuorisoseurojen taidetoimintaa turvallisessa ympäristössä ja innostavassa ohjauksessa. Osallistujilla ei tarvitse olla aiempaa kokemusta esittävistä taiteista. Ohjelmassa on mm. musiikkia, tanssia ja teatteria. Toiminta tähtää esityksen valmistamiseen yhdessä lasten ja nuorten kanssa suunnitellen.

Lisätietoja Luova lava -toiminnasta antaa **Pirita Laiho**: pirita.laiho@nuorisoseurat.fi

RääkkyLANit kokoaa pelaajat Rasihoviin

TEKSTI **HANNU ALA-SANKOLA** KUVA **TOMMI SALLINEN**

Vähän erikoisempien nuorisoseurantalojen toimintojen juttusarjassa on tällä kertaa Rasivaaran Nuorisoseuran RääkkyLANit Pohjois-Karjalassa. Kyseessä on verkkopelitapahtuma (lanit), jotka Wikipediassa määritellään seuraavasti: ”Lähiverkkotapahtuma, joskus myös verkkopelitapahtuma, jossa yhteen tilaan kokoontuu ihmisiä pelaamaan omien tietokoneidensa tai konsoleidensa kanssa. LAN on lyhenne sanoista Local Area Network. Tapahtumassa koneet ovat liitettyinä toisiinsa lähiverkon avulla.”

”Rasivaaran Nuorisoseurassa lanitoiminta lähti käyntiin, kun Rääkkylään rakennettiin paikallisen osuuskunnan toimesta kattava valokuituverkko, ja liittymiä otettiin käyttöön muiden seurantalojen ohella myös nuorisoseurantalo Rasihovilla”, kertoo nuorisoseuran sihteeri ja lanien puuhamies **Tommi Sallinen**. Nopea internet-yhteys mahdollistaa verkkopelien pelaamisen suuremmallakin joukolla. ”Laneissamme on ollut myös mukana muita rääkkyläläisiä yhdistyksiä mm. MLL ja 4H sekä sponsoreina paikallisia yrityksiä.”

Ensimmäiset lanit kylällä pidettiin 4H-yhdistyksen aloitteesta tammikuussa 2016. Jo tuolloin mukana olivat myös valokuituverkko-osuuskunta Valopiuha, Rääkkylän kunta ja Rasivaaran Nuorisoseura. ”Koska järjestämispaikaksi valikoitu Rasihovi, siirtyi myös järjestämisvastuuta vähitellen seurallemme”, sanoo Sallinen.

Osallistujamäärä laneissa on vaihdellut alun noin kahdestakymmenestä korona-aikaa edeltävään viiteenkymmeneen. Edellisellä kerralla joulukuussa 2021 pelaajia oli kolmisenkymmentä, mutta tuolloin osallistumisoikeus rajattiin koronatilanteen vuoksi vain rääkkyläläisille nuorille. Tänä keväänä pelaajiksi olisivat kyllä saaneet ilmoittautua myös ulkopaikkakuntalaiset, mutta näitä tuli vain kaksi – hekin jälki-ilmoittautuneina.

Ensimmäiset lanit tammikuussa 2016 oli alun perin tarkoitus pitää toisella kylätalolla, mutta kovan pakkasen vuoksi tapahtuman siirto Rasihoville tehtiin vain kahden päivän varoitusajalla. Oikeastaan ainoana haasteena oli lopulta verkkokaapelin asentaminen yläkerran saliin. Se päädyttiin lopulta tekemään ilmastointikanavan kautta.

Lanien toteuttamiseksi on nopean verkkoyhteyden lisäksi pitänyt hankkia verkkokytkimiä ja -kaapeleita sekä jatkojohtoja, joita on saatu osin lahjoituksena ja osin itse ostamalla. Koneiden ja muiden laneissa tar-

vittavien laitteiden alle pitää tietysti olla pöytiä, joita on lainattu kunnalta ja saatu lahjoituksena. ”Saimme juuri tiedon, että Leader-teemahankehakemuksemme Keski-Karjalan Jetinalta uusien pöytien hankkimiseksi on hyväksytty, joten tämä helpottaa lanien ja muidenkin tapahtumien järjestelyjä”, Tommi Sallinen toteaa. Lanien järjestämistä rasivaaralaiset voivat suositella mille tahansa toimijalle, kunhan vain on riittävän nopea nettiyhteys.

Lanien lisäksi Rasivaaran yhdistykset tekevät muutakin yhteistyötä. Näillä näkymin helatorstain tienoilla MLL Rääkkylä pitää taas perinteisen kevätdiskon, joka pidetään Rasihovilla. Rasihovin valovarustuksen avulla saadaan tapahtumaan aikaiseksi todellinen diskotunnelma.

Lanien, aiempien discojen ja muun seuran toiminnan kuvia voi käydä katsomassa seuran Facebook-sivuilla.

Rasivaaran Nuorisoseura ry, Rääkkylä, Pohjois-Karjala

» Talon nimi: Rasihovi
» Talon rakentamisvuosi: 1955–59
» Talon henkilökapasiteetti: n. 200

Nuori Kulttuuri On Air näki historiansa ensimmäisen tapahtumapäivän lauantaina 7.5.2022

TEKSTI **VILLE LAITINEN** KUVA **ELIAN SEPPÄLÄ**

Monipaikkaiseksi tapahtumaksi muotoutunut On Air sai nuoria taiteenharrastajia liikkumaan neljällä paikkakunnalla. Konsepti oli Nuori Kulttuurille sekä Nuorisoseuroille uusi. Uuden strategian pohjalta luotu formaatti oli lauantaina tavallaan pilottivaiheessa; näiden kokemusten pohjalta pystyy rakentamaan tulevien vuosien tapahtumia. Toteutustavassa itsessään ei ollut mitään uutta, sillä esimerkiksi Nenäpäivä on jo vuosia toteuttanut samanlaista kaavaa, tosin valtavan paljon suuremmalla volyymilla. Mutta, Nuorisoseuroille tämä oli lajiaan ensimmäinen.

Tapahtuma oli Nuori Kulttuurin ensimmäinen livetapahtuma koronapandemian puhkeamisen jälkeen. Alun perin Suomi jaettiin viiteen osatapahtumaan. Näille annettiin On Air -teeman mukaan nimi satelliittitapahtuma. Satelliittiin oli tarkoitus kokoontua omalta alueeltaan valittavat esitykset ja teokset. Teoksia haettiin toista kertaa digihaulla videomuodossa, josta satelliittien tuotannot saivat bongata omaan tapahtumaansa sopivia teoksia. Teokset päätyivät myös nähtäväksi digistagelle.

Valitettavasti yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa valmisteltu pääkaupunkiseudun satelliittitapahtuma peruuntui viime metreillä kunta-alan lakon takia. Jäljelle jääneet tapahtumat järjestettiin yhtä aikaa. Rovaniemi, Oulu, Mikkeli ja Tampere rakensivat täysin omanlaisensa satelliittitapahtuman Nuori Kulttuuri -toimiston koordinoidessa kokonaisuutta, jota työstettiin noin puolitoista vuotta.

Tulevaisuudessa Nuori Kulttuuri On Air -kokonaisuutta on tarkoitus levittää laajemmalle niin, että tapahtumapaikka olisi jokaisella osallistujalla kuitenkin lähempänä kuin yksi ainoa festivaalikaupunki, ja että muut satelliittitapahtumat voisi saapua katsojan sekä kokijan luo.

Kaupungit yhteen hitsaava ohjelma toteutettiin päivän lopussa. Nuori Kulttuuri On Air huipentui reilun tunnin mittaiseen livelähetykseen Tampere-talosta. Lähetys mahdollisti tekemiseen osallistuneille nuorille elämyksen, jota kaikki eivät kenties koskaan toiste koe – esiintymisen ammattiolosuhteissa, ammattitaitoisen tv-tuotannon kanssa. Illan aikana palkittiin kulttuurisen nuorisotyön saralla ansioituneita sekä digistagen suosituin esitys. Live vieraili satelliittitapahtumissa, joissa tapahtumayleisö pystyi seuraamaan illan lähetystä yhdessä. Lähetys on nähtävissä Vimeo -palvelussa 20.5. asti.

Kokemukset ensimmäisestä Nuori Kulttuuri On Airista olivat positiivisia. Tapahtumassa on potentiaalia

nostaa kulttuurisen nuorisotyön huomioarvoa eri tasolle ja lisätä tavoittavuutta sekä nuorissa että vanhemmissa ikäluokissa.

”On Air oli prosessina sekä lopputuloksena erittäin onnistunut tuotanto. Opimme matkan varrella todella paljon uusia asioita ja viimeistään nyt voidaan todeta, että Nuori Kulttuuri -toiminta on tullut 2020-luvulle”, hehkuttaa toiminnasta vastaava toimialajohtaja **Pasi Saarinen**.

”Oli huikeaa nähdä, miten mahtavasti nuoret olivat mukana päivän suunnittelussa ja toteutuksessa eri puolella Suomea. Jokainen satelliittitapahtumista oli omanlaisensa ja tekijöidensä ja tapahtumapaikkansa näköinen. Iloitsen siitä, että satelliittien avulla pääsimme levittäytymään ympäri Suomea”, sanoo Nuorisoseurojen pääsihteeri **Annina Laaksonen**. Hän toimi myös On Air -livelähetyksen juontajana yhdessä **Altti Kiurun** kanssa. Altti muistetaan esimerkiksi Nuorisoseurojen Nuorista Vaikuttajista.

Nuori Kulttuuri On Air – Palkitut
Kulttuurisen nuorisotyön tunnustuspalkinto: **Jorma Piispanen**
Kulttuurisen nuorisotyön teko: **Faisa** ja **Salado Qasim**
Digistagen suosituin esitys: *Safetybox – Kun sydän on kotonaan*

Nuori Kulttuuri

Kulttuurisen nuorisotyön tunnustuspalkinto Jorma Piispaselle

TEKSTI **PASI SAARINEN**

Suomen Nuorisoseurat on myöntänyt kulttuurisen nuorisotyön tunnustuspalkinnon imatralaiselle IRTI-teatterin perustajalle **Jorma Piispaselle** (kuvassa). Palkinto julkaistiin lauantaina 7.5. Tampere-talossa Nuori Kulttuuri On Air -livelähetyksessä.

Suomen Nuorisoseurojen puheenjohtaja **Ragni Reichardt** kiittelee pitkäjänteisestä työstä, jota Imatralla on tehty teatterin keinoin. ”Piispanen on kolmenkymmenen vuoden ajan pelastanut nuoria syrjäytymiseltä ja pahoilta teiltä antamalla nuorille kodin teatterista. Hän on ollut turvallinen aikuinen useille sukupolville ja sadoille nuorille”, ihastelee Reichardt.

IRTI-teatteri on vuonna 1992 perustettu harrastajateatteri, joka toimii Vuoksenniskan Nuorisoseuran alaisuudessa Imatralla. IRTI-teatterin nimi tulee ajatuksesta, että siellä ihmiset ovat irti jostain tutusta, toisenlaisessa paikassa ja olotilassa. Kolmeenkymmeneen vuoteen on mahtunut noin seitsemänkymmentä produktiota.

”Suomi on täynnä kulttuurin ja kulttuurisen nuorisotyön tekijöitä, jotka ovat kyseisellä polulla ainoastaan IRTI-teatterin ja Jorma Piispasen ansiosta. Ehkä vieläkin merkittävämpää on se, että ihmiset ovat saaneet teatterilta vahvan kulttuuriperinnön”, taustoittaa Reichardt hallituksen valintaa.

Suomen Nuorisoseurat myöntää Kulttuurisen nuorisotyön palkinnon vuosittain. Tavoitteena on nostaa työn arvostusta ja tekemistä. Kulttuurisessa nuorisotyössä nuori pääsee turvallisesti taiteen avulla tutkimaan itsessään erilaisia puolia, kasvamaan osaksi yhteisöä ja saa kannustusta omaehtoiselle tekemiselleen. Palkinto voidaan myöntää mille tahansa kulttuurisen nuorisotyön toimijalle, ilmiölle tai tapahtumalle. Palkinto perustettiin Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna. Palkinnon arvo on 2 000 euroa.

Uusi kysely tekee kulttuurin harrastamisen vaikutukset näkyviksi

KUVA **PETRI KIVINEN**

Kansalaisfoorumi ja Suomen Nuorisoseurat ovat yhdessä Suomen Nuorisosirkusliiton, Suomen Puhallinorkesteriliiton, Suomen Harrastajateatteriliiton sekä Kansalaisareenan kanssa kehittäneet kyselyn kulttuurin harrastamisen koetuista vaikutuksista. Juuri äsken, toukokuun 2022 alussa, kysely on lähtenyt eri harrastusryhmien jäsenille. Kyselyllä halutaan nostaa esiin niitä moninaisia vaikutuksia, joita taiteen ja kulttuurin harrastaminen tuo yksilöille ja sitä kautta yhteisöille ja koko yhteiskunnalle.

Kuinka kulttuuriharrastamisen vaikutuksia voi mitata?

Jotta saisimme esiin kokemuksesta syntynyttä tietoa taiteen ja kulttuurin harrastamisen vaikutuksista, olemme päättäneet kysyä vaikutuksista harrastajilta itseltään. Mielestämme on tärkeää kuulla heitä, jotka vuosi toisensa jälkeen tekevät yhdessä teatteriesityksiä, harjoittelevat soittotaitojaan ja treenaavat sirkuskoulujen saleissa.

Kysely pilotoitiin syksyllä 2021 useammalla eri harrastajaryhmällä. Pilottikyselyn avulla saimme arvokasta tietoa kyselyn toimivuudesta. Vastaajat jaksoivat antaa meille palautetta kysymys toisensa jälkeen, ja olemme tästä erittäin kiitollisia. Näiden kommenttien avulla pystyimme hiomaan kyselyämme entistä selkeämmäksi ja ymmärsimme, mitkä kysymykset ovat oikeasti tärkeitä ja mistä voimme luopua.

Kysely on luotu Kukunori ry:n kehittämällä Pokka-arviointityökalulla. Olemme tehneet Kukunorin kanssa hedelmällistä yhteistyötä ja saaneet heiltä arvokasta kokemustietoa kyselyn laatimiseen. Nyt kyselymme on Pokka-alustalla julkisena, kaikkien toimijoiden käytössä ja toiveenamme on, että saisimme laajempaa dataa myös muiden toimijoiden kyselyiden kautta. Tämä kysely toistetaan useampana vuonna peräkkäin; näin meidän on mahdollista kerätä tietoa kulttuurin harrastamisen vaikutuksista pidemmällä aikavälillä.

Vaikutusten esiin tuominen on tärkeää monella tavalla

Olemme hyödyntäneet oman kyselymme pohjana kaikkea sitä hienoa tutkimusta, mitä kulttuurin ja taiteen vaikutuksista on tehty aiemmin Suomessa ja maailmalla. Tästä materiaalista olemme pyrkineet puristamaan tärkeimmät indikaattorit ja väittämät, jotka koskettavat jäsenjärjestöissämme toimivia kulttuurin harrastajia.

Kulttuurin harrastaminen vaikuttaa kokonaisvaltaisesti ja monella eri tavalla ihmisten elämään. Niin kehoon ja mieleen kuin oppimiseenkin. Suuri merkitys on myös sosiaalisilla ja yhteisöön liittyvillä vaikutuksilla. On tärkeää tehdä näitä vaikutuksia näkyväksi niin harrastajille itselleen kuin päättäjille, jotka päättävät muun muassa kulttuuriharrastustoiminnan rahoituksesta.

Toivomme, että harrastajat innostuisivat vastaamaan kyselyymme ja saisimme vastauksia runsain mitoin. Kyselyn tulokset julkaistaan alkusyksystä 2022 ja luotamme siihen, että meillä on silloin monta vahvaa ja kentältä suoraan tullutta perustelua siihen, millä tavoin taiteen ja kulttuurin harrastaminen on merkittävää ja miksi yhteiskunnan kannattaa satsata sen tukemiseen.

Suomen Harrastajateatteriliitto tiedottaa 2/2022

Harrastajateatterikesä järjestetään 19.–21.8.2022 Jyväskylän kaupunginteatterilla. Ohjelmiston valitsi näyttelijä **Jenni Kokander**. Ohjelmisto julkaistaan 17.5. ja liput tulevat myyntiin saman viikon perjantaina 20.5. Tervetuloa Jyväskylään kahden vuoden tauon jälkeen.

Lisätietoa osoitteessa www.harrastajateatterikesa.fi.

UKRAINA Näyttämöille 21.–27.11.2022

Toivotamme kaikki harrastajateatterit mukaan 21.–27.11.2022 Ukraina näyttämöille -kampanjaan! Viikon ajan harrastajateatterit kaikkialla Suomessa lukevat ja esittävät vapaavalintaisen ukrainalaisen näytelmän. Tapahtuman tarkoituksena on tutustuttaa suomalaisia ukrainalaisiin näytelmiin ja lähettää yhdessä rauhaa, voimaa ja kulttuurista tukea Ukrainaan. Jos teatterit lukevat/esittävät jonkun kampanjan varta vasten tapahtumaa varten käännetyistä näytelmistä ja esitykseen on yleisöllä vapaa pääsy, kampanja kustantaa näytelmäkirjailijalle ja kääntäjälle maksettavat tekijänpalkkiot. Lisätietoa osoitteessa www.shtl.fi/ukraina-nayttamoille.

Koulutustoiminta starttaa normaalisti taas syksyllä 2022! Tarkista ajantasainen koulutustarjonta uusilta koulutussivuiltamme osoitteesta www.peda.net/suomen-harrastajateatteriliitto.

Muista myös jäsenteattereiden tuetut tilauskoulutukset!

Käynnistyykö teillä Kesäteatteri? Jaa tunnelmapaloja kesäteatterin tekemisestä tai kokemisesta sosiaalisessa mediassa hashtagilla #kesäteatterikansa

Tehdään yhdessä ainutlaatuista kesäteatteria näkyväksi!

www.shtl.fi

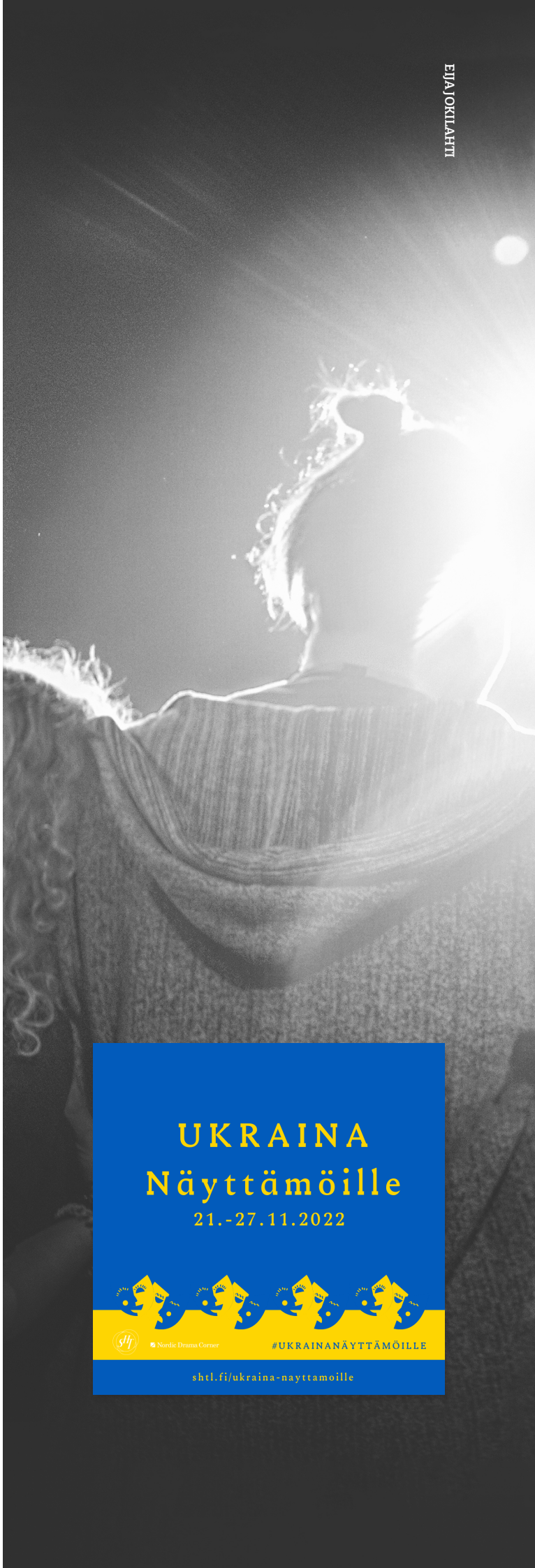

EIJA JOKILAHTI

Marja, Otto ja Satu ovat uusia kasvoja nuorisoseuroissa

TEKSTI **PIA MATILAINEN**

Marja Palo on aloittanut työt Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtajana maaliskuun alussa. Hän odottaa innolla tapaamisia ja yhteistä toimintaa niin paikallisseurojen kuin työkavereiden kanssa.

”Olen koulutukseltani teologian maisteri ja asun mieheni, kolmen lapsen ja kahden kissan kanssa Ylistarossa. Perheen lisäksi aika kuluu musiikkiharrastuksen parissa. Aktiivisimmat kokoonpanoni ovat Lauluyhtye Alku ja raskaampaa kirkkomusiikkia tekevä Hevimessu”, Marja kertoo.

Marjalle voi soittaa numeroon 045 119 5319 ja lähettää sähköpostia osoitteeseen marja.palo@nuorisoseurat.fi.

Otto Keramaa lähtee kohti seikkailua Keski-Suomessa

Kolmekymppinen nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja **Otto-Pekka Keramaa** aloitti työt toukokuussa Keski-Suomen aluetoimistolla Kylätalo 2.0 -hankkeessa. Hankkeen tarkoituksena on edistää digikehitystä sekä juurruttaa kerho- ja harrastustoimintaa nuorisoseurantaloilla Jyväskylässä. Kerhojen sisältönä on pääasiassa erilaiset lauta-, kortti- ja roolipelit, joita Otto harrastaa itsekin.

Otto onkin Keski-Suomessa jo tuttu kasvo, sillä hän on suorittanut tutkintonsa oppisopimuksella aluetoimistolla, ja on toiminut pitkään iltapäiväkerhossa rivisekä vastuuohjaajana. Roolipelien vetämistä lapsille hän pääsikin testaamaan ensimmäistä kertaan iltapäiväkerho Jälkkärissä, ja siitä tulikin lapsien keskuudessa todella pidettyä toimintaa. ”Roolipeleissä heittäydytään maailmoihin, joissa yhdessä vetäjän ohjaamana nujerretaan vaaroja peleissä, joissa näyttelemisen ja pelaamisen raja hämärtyy”, Otto kiteyttää.

Oton sähköposti on otto.keramaa@nuorisoseurat.fi ja puhelin 044 493 7172.

Satu Seppänen toivottaa ”hyvvee päevee Ylä-Savosta”

Iisalmelainen **Satu Seppänen** on aloittanut Ylä-Savon Nuorisoseurojen Liiton osa-aikaisena toiminnanohjaajana maaliskuun puolessa välissä. Syntyperäisen savolaisen perheeseen kuuluu miehen lisäksi kolme lasta ja tiibetinspanieli. Koulutukselta Satu on hotelli-, ravintola- ja suurtalousesimies sekä dieettikokki. Lisäksi hän on suorittanut lasten kerhonohjaaja-, tapahtumanjärjestäjä- ja järjestyksenvalvojakoulutuksen.

”Nuorisoseuratoimintaan hurahdin mukaan vanhimman tyttäreni tanssiharrastuksen kautta. Kokemusta nuorisoseurojen erilaisista luottamustehtävistä niin paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin minulta löytyykin useita vuosia. Ja nyt olen päässyt työhön, josta olen salaa vuosia haaveillut. Luon omalla iloisella ja positiivisella meiningilläni uskoa yhdessä tekemisen mahdollisuuksiin nyt ja tulevaisuudessa”, Satu kertoo.

Sadun intohimona on nuorisoseuratoiminnan lisäksi jääkiekon ja raviurheilun seuraaminen. Lisäksi hän kuuntelee paljon musiikkia, pyöräilee ja käy jonkun verran tanssimassa kesälavoilla.

Sadun tavoittaa arkisin klo 15 jälkeen puhelimitse 045 126 4030 tai sähköpostitse osoitteesta satu.seppanen@nuorisoseurat.fi.

Otto Keramaa (vas.), Marja Palo ja Satu Seppänen ovat aloittaneet tänä keväänä työskentelyn nuorisoseuroissa.

Ristikko 2/2022

RISTIKKO **ARVI UOTINEN** | ULKOASU **JONI SIVONEN** | KUVITUS **JESSICA KALTTONEN**
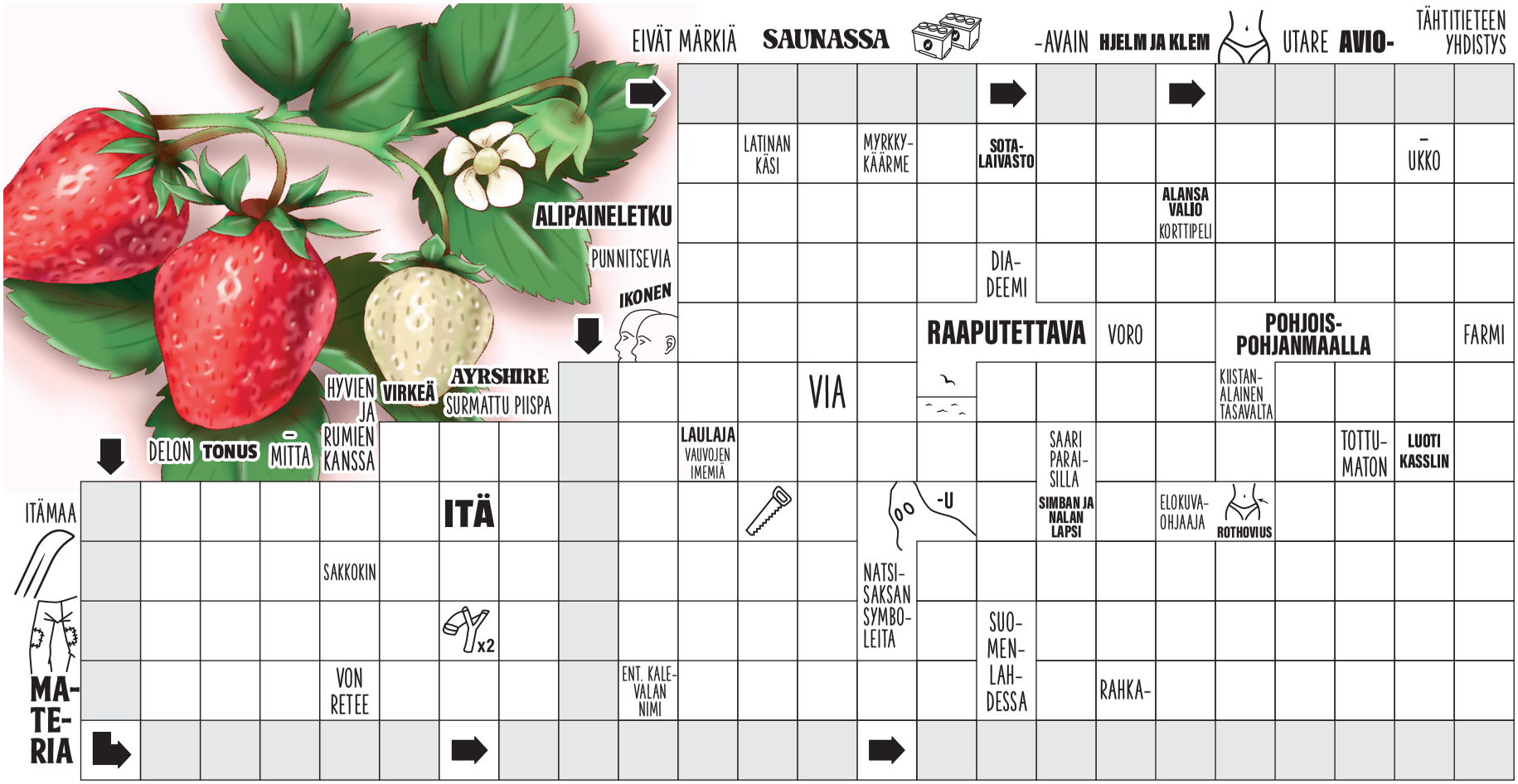
Lähetä kuva täytetystä ristikosta 31.7.2022 mennessä osoitteeseen toimitus@nuorisoseurat.fi. Vastanneiden kesken arvomme 2 kpl 50 euron lahjakorttia verkkokauppa Puotiin.